

Codi de bones pràctiques en la gestió forestal sostenible

Código de buenas prácticas
en la gestión forestal sostenible

Code des bonnes pratiques
en matière de gestion forestière durable

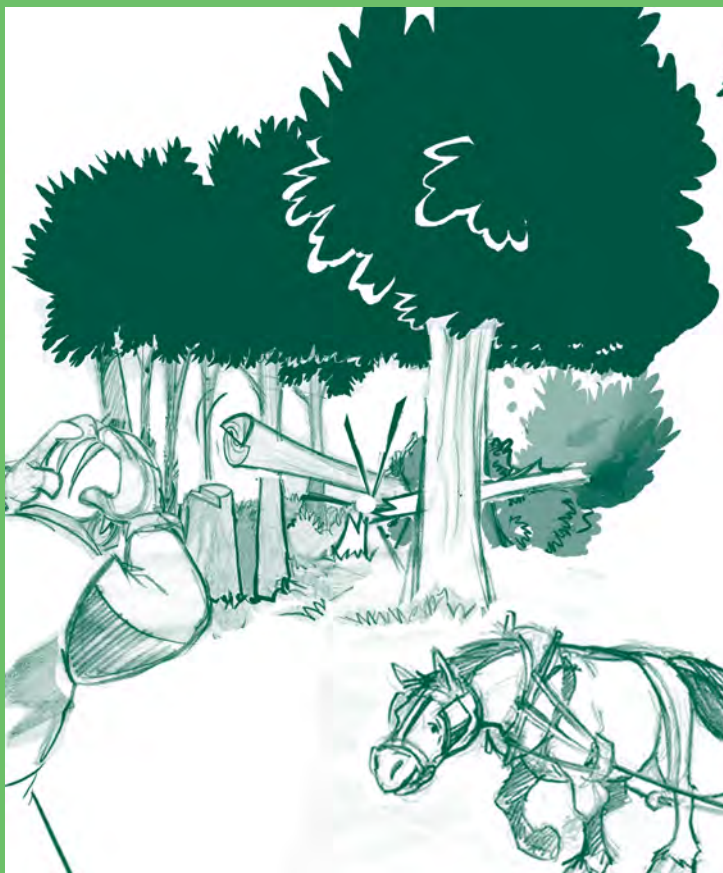
Codi de bones pràctiques en

CAL EVITAR DANYS AL SÒL, LA VOLADA I LES LLERES

- ▶ **Delimiteu o elimineu problemes sanitaris a la coberta forestal com a conseqüència de les actuacions derivades de la gestió forestal.**
- ▶ **Apliqueu un disseny i una execució dels treballs forestals adequats per tal d'evitar danys significatius sobre el sòl i la volada.**

EVITAR DAÑOS EN EL SUELO, VUELO Y CAUCES

- ▶ **Delimitar o eliminar los problemas sanitarios en la cubierta forestal como consecuencia de las actuaciones derivadas de la gestión forestal.**

la gestió forestal sostenible

- ▶ Aplicar un adecuado diseño y ejecución de los trabajos forestales para evitar daños significativos sobre el suelo y el suelo.

ÉVITER D'ENDOMMAGER LE SOL, LE COUVERT ET LES LITS DE RIVIÈRES

- ▶ Déterminer ou résoudre les problèmes sanitaires du couvert forestier dus aux interventions liées à la gestion forestière.
- ▶ Appliquer un plan et une exécution adaptés des travaux forestiers afin d'éviter d'endommager de manière significative le sol et le couvert.

Codi de bones pràctiques en

- ▶ **Controleu la possible erosió ocasionada per les activitats forestals adoptant les mesures preventives i correctives necessàries, i considereu en tot cas els efectes a mitjà i a llarg termini.**
- ▶ **Protegiu la qualitat de les aigües, conques hidrogràfiques i boscos de ribera. Establitzeu les lleres i conserveu les riberes.**
- ▶ **Controlar la posible erosión ocasionada por las actividades forestales, adoptando las medidas preventivas y correctivas necesarias, considerando en todo caso los efectos a medio y largo plazo.**

la gestión forestal sostenible

- ▶ Proteger la calidad de las aguas, la cuencas hidrográficas y bosques de ribera. Estabilizar cauces y conservación de riberas.
- ▶ Surveiller la progression de l'érosion due aux activités forestières en adoptant les mesures préventives et de correction nécessaires tout en tenant compte des effets à moyen et long terme.
- ▶ Protéger la qualité des eaux, des bassins hydrographiques et des forêts ripicoles. Stabiliser les chenaux et la conservation des berges.

Codi de bones pràctiques en

- ▶ Eviteu danys produïts per la gestió forestal als testimonis històrics i prehistòrics identificats, així mateix, conserveu els arbres i manteniu els entorns singulars.
- ▶ Evitar daños producidos por la gestión forestal en los testigos históricos y prehistóricos identificados, así como conservar los árboles y mantener los entornos singulares.

la gestió forestal sostenible

- ▶ **Éviter les impacts de la gestion forestière sur les témoins historiques et préhistoriques identifiés, conserver les arbres et les milieux uniques.**

Codi de bones pràctiques en

GESTIÓ DE RESIDUS NO FORESTALS

- ▶ **Gestioneu d'una manera ambientalment apropiada els residus no forestals produïts durant les activitats objecte de planificació de la unitat de gestió, eliminant-los i seguint els requeriments de la legislació existent.**

DISMINUCIÓ DE RISCOS D'INCENDIS

- ▶ **Controleu el risc d'incendi mitjançant la gestió del combustible existent a la unitat de gestió d'acord amb la normativa aplicable.**

GESTIÓN DE RESIDUOS NO FORESTALES

- ▶ **Gestionar de forma ambientalmente apropiada los residuos no forestales producidos en las actividades objeto de planificación de la unidad de gestión, a partir de su eliminación y siguiendo los requerimientos de la legislación existente.**

la gestió forestal sostenible

DISMINUCIÓN DE RIESGOS DE INCENDIOS

- ▶ Controlar el riesgo de incendios mediante la gestión del combustible existente en la unidad de gestión con el cumplimiento de la normativa aplicable.

GESTION DES DÉCHETS NON FORESTIERS

- ▶ Gérer, tout en respectant l'environnement, les déchets non forestiers produits par les activités faisant l'objet d'une planification de l'unité de gestion, sur la base de leur élimination et conformément aux exigences de la législation en vigueur.

RÉDUCTION DES RISQUES D'INCENDIE

- ▶ Surveiller les risques d'incendie via la gestion du combustible présent dans l'unité de gestion conformément à la réglementation applicable.

**DEL 15 DE MARÇ
AL 15 D'OCTUBRE
"LLEVAT D' AUTORITZACIÓ"**

Del 15 de marzo al 15 de octubre, salvo autorización expresa

Entre le 15 mars et le 15 octobre, sauf autorisation expresse

**DEL 15 DE JUNY
AL 15 DE SETEMBRE
"LLEVAT D' AUTORITZACIÓ"**

Del 15 de junio al 15 de setiembre, salvo autorización expresa y excepcional

Entre le 15 juin et le 15 septembre, sauf autorisation expresse et exceptionnelle

Codi de bones pràctiques en

Salut i seguretat laboral en treballs forestals:

ORGANITZACIÓ DELS TREBALLS

- ▶ Cal haver rebut instruccions clares sobre la zona de treball, les tasques que s'han de dur a terme, així com els riscos i les mesures de seguretat adoptades.
- ▶ És bo fer torns en el lloc de treball entre els membres de la brigada, per evitar càrregues de treball o postures difícils prolongadament.
- ▶ Assigneu àrees de treball per als diferents equips. Durant la tallada, assigneu l'àrea de manera que no caigui un arbre en una àrea adjacent a l'ocupada (l'àrea de treball ha d'abastar almenys el doble de l'alçària dels arbres que s'estan talant).

Salud y seguridad laboral en trabajos forestales:

ORGANIZACIÓN DE LOS TRABAJOS

- ▶ Debe de haberse recibido instrucciones claras sobre la zona de trabajo, las tareas a realizar, así como de los riesgos y las medidas de seguridad adoptadas.
- ▶ Es bueno turnarse en el puesto de trabajo entre los miembros de la cuadrilla, para evitar cargas de trabajo o posturas difíciles prolongadas.

la gestión forestal sostenible

- ▶ Asignar áreas de trabajo para los diferentes equipos. En la corta asignar el área de manera que no caiga un árbol en una área adyacente a la ocupada (área de trabajo de al menos el doble de la altura de los árboles que se están talando).

Santé et sécurité du travail dans le cadre des travaux forestiers:

ORGANIZACIÓN DE LOS TRABAJOS

- ▶ L'employé doit avoir reçu des instructions claires sur la zone de travail et les tâches à réaliser ainsi que sur les risques et les mesures de sécurité adoptées.
- ▶ Il est recommandé aux membres de l'équipe de se relayer aux différents postes afin d'éviter les charges de travail ou les mauvaises postures prolongées.
- ▶ Assigner des zones de travail aux différentes équipes. Dans la zone de coupe, la zone de travail doit être allouée de telle sorte que les arbres ne tombent pas dans la zone adjacente à celle où travaille une autre équipe (la zone de travail doit être au moins deux fois plus grande que la hauteur des arbres abattus).

Codi de bones pràctiques en

EQUIP DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL (EPI)

▶ El treballador ha de rebre un equip complet i adequat al lloc de treball i ha d'utilitzar-lo d'una manera efectiva.

▶ EPI a l'explotació forestal:

El casc forestal protegeix contra les projeccions, els cops i el soroll.

Els guants protegeixen contra talls, picades i vibracions.

Els pantalons de seguretat bloquegen la cadena de la motoserra en cas de contacte.

Les botes forestals protegeixen contra relliscades, talls i esclafades.

EQUIPO DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL (EPI)

▶ Un equipo completo y adecuado al puesto de trabajo debe ser suministrado al trabajador, y éste debe utilizarlo de forma efectiva.

▶ EPI en la explotación forestal:

El casco forestal protege contra las proyecciones, golpes y ruido.

la gestión forestal sostenible

Los guantes protegen contra cortes, picadas y vibraciones.

Los pantalones de seguridad bloquean la cadena de la motosierra en caso de contacto.

Las botas forestales protegen contra resbalones, cortes y aplastamientos.

ÉQUIPEMENT DE PROTECTION INDIVIDUEL (EPI)

► Un équipement complet et adapté doit être distribué aux employés qui doivent l'utiliser de façon correcte.

► Le casque offre une protection contre les projections, les chocs et le bruit.

Les gants offrent une protection contre les coupures, les piqûres et les vibrations.

Le pantalon de sécurité arrête la chaîne de la scie à chaîne en cas de contact.

Les bottes empêchent de glisser et offrent une protection contre les coupures et les écrasements.

Codi de bones pràctiques en

UTILITZACIÓ DE SUBSTÀNCIES QUÍMIQUES

- ▶ Mireu les instruccions d'ús, les fitxes de seguretat i les etiquetes dels productes químics. Utilitzeu els EPI corresponents segons aquestes dades.
- ▶ Establiu mètodes d'utilització segura, i mesures higièniques com no menjar ni fumar al lloc de treball.

UTILIZACIÓN DE SUSTANCIAS QUÍMICAS

- ▶ Ver instrucciones de uso, fichas de seguridad y etiquetas de los productos químicos. Utilizar en consecuencia los EPI que correspondan.

la gestió forestal sostenible

- ▶ Establecer métodos de utilización segura, y medidas higiénicas como no comer ni fumar en el lugar de trabajo.

UTILISATION DE SUBSTANCES CHIMIQUES

- ▶ Se référer aux instructions d'utilisation, aux fiches de sécurité et aux étiquettes des produits chimiques. Utiliser les EPI correspondants.
- ▶ Établir des méthodes d'utilisation sûres et mettre en place des normes d'hygiène telles que l'interdiction de fumer sur le lieu de travail.

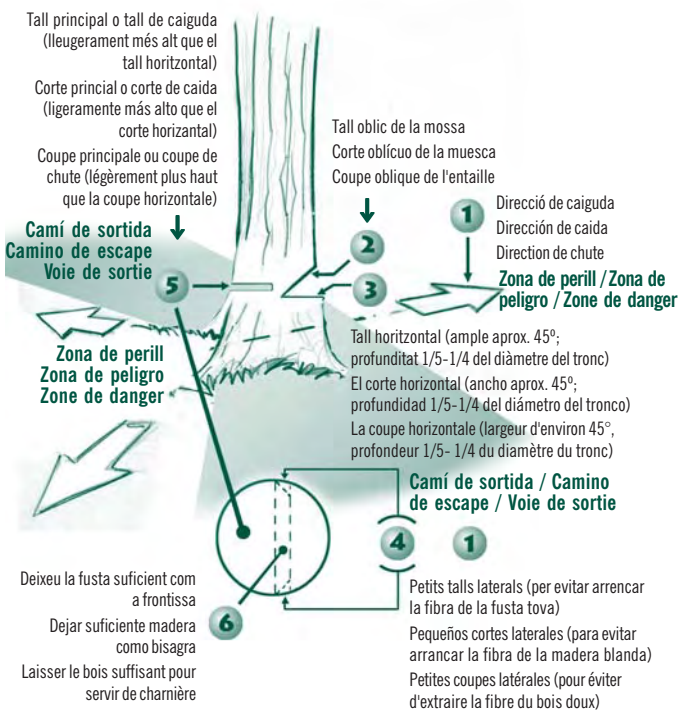
Codi de bones pràctiques en

TÈCNIQUES DE TALLADA

- ▶ Quan prepareu l'abatiment cal determinar la direcció de caiguda de l'arbre, netejar l'àrea de treball i preveure vies de sortida hàbils.
- ▶ En terrenys sense pendent, la direcció de caiguda ha de ser en general la contrària a la direcció de treta de la fusta. En terrenys en pendent l'abatiment ha de ser, si és possible, en sentit diagonal al pendent.

TÉCNICAS DE CORTA

- ▶ En la preparación del apeo debe determinarse la dirección de caída del árbol, limpiar el área de trabajo y prever vías de escape hábiles.

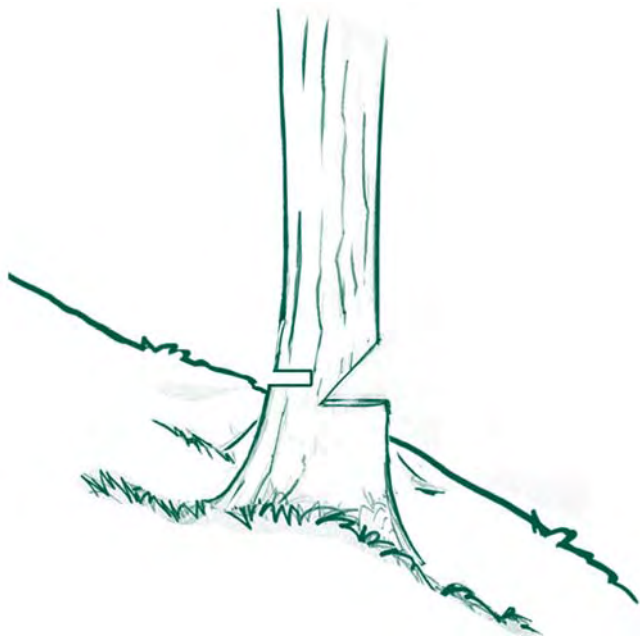

la gestió forestal sostenible

- ▶ En terrenos sin pendiente, la dirección de caída debe ser en general la contraria a la dirección de saca de la madera. En terrenos en pendiente el apeo debe ser en lo posible en sentido diagonal a la pendiente.

TECHNIQUES DE COUPE

- ▶ Préalablement à l'abattage, il faut déterminer le sens de la chute de l'arbre, dégager la zone de travail et prévoir des voies de sécurité.
- ▶ Sur les terrains plats, le sens de la chute doit être contraire au sens du déracinement de l'arbre. Sur les terrains en pente, l'abattage doit si possible être effectué en diagonale par rapport à la pente.

Codi de bones pràctiques en

- ▶ L'abatiment d'arbres enganxats s'ha de fer amb mitjans mecànics, fent girar el canó o tirant-lo enrere mitjançant ganxos, palanques, etc. No us heu de col·locar mai sota l'arbre enganxat ni tallar l'arbre que el sosté.
- ▶ No ataqueu les branques amb la punta de l'espasa per evitar la sacsejada o el rebot de la motoserra. En el desbrancament identifiqueu les branques que poden fer que quan les talleu el canó llisqui o rodi.
- ▶ Adopteu una postura adequada, separeu els peus, manteniu els genolls doblegats i l'esquena recta; durant la tallada recolzeu els colzes sobre les cuixes. Així mateix, mentre aixequen càrregues manteniu la càrrega prop del centre del cos.
- ▶ El apeo de árboles enganchados debe hacerse por medios mecánicos, haciendo girar el fuste o tirándolo atrás mediante ganchos, palancas, etc. Nunca colocarse debajo del árbol enganchado y cortar el árbol que lo sostiene.
- ▶ No atacar las ramas con la punta de la espada para evitar la sacudida o rebote de la motosierra. Identificar en el desrame

la gestió forestal sostenible

aquellas ramas que, al cortarlas, puede deslizar o rodar el fuste.

- ▶ Adoptar una postura adecuada, separando los pies, manteniendo las rodillas dobladas, con la espalda recta y, en la corta, apoyando los codos sobre los muslos. Asimismo en el levantamiento de cargas mantener la carga cerca del centro del cuerpo.
- ▶ L'abattage des arbres enchevêtrés doit être réalisé via des moyens mécaniques en faisant graviter l'arbre ou en le tirant vers l'arrière à l'aide de crochets, de leviers, etc. Ne jamais se placer sous l'arbre enchevêtré pour couper l'arbre qui le soutient.
- ▶ Ne pas attaquer les branches avec la pointe de la lame afin d'éviter les secousses ou les à-coups de la scie à chaîne. Lors de l'émondage, identifier les branches susceptibles de glisser ou de tomber de l'arbre au moment de la coupe.
- ▶ Adopter une posture correcte: pieds écartés, genoux pliés, dos droit; au moment de la coupe, placer les coudes sur les cuisses. Pour soulever les charges, la charge doit être placée au centre du corps.

Codi de bones pràctiques en

ÚS DE MAQUINÀRIA

- ▶ Les màquines i eines han d'estar homologades, i s'han d'utilitzar només de la manera indicada i per als usos per als quals han estat dissenyades.
- ▶ La revisió de la màquina abans d'utilitzar-la, parant esment als elements mòbils, i un manteniment adequat són imprescindibles.
- ▶ Manteniu les distàncies de seguretat establertes per a cada màquina. No accediu en cap cas a zones mòbils o de tall amb la màquina en marxa.
- ▶ No elimineu mai els dispositius de seguretat dels quals van proveïdes les màquines. En el cas de les màquines autopropulsades, cal disposar d'extintor.

USO DE MAQUINARIA

- ▶ Las máquinas y herramientas deben estar homologadas, y su utilización se restringirá al modo y uso para el que han sido diseñadas.
- ▶ La revisión de la máquina previa a su utilización, prestando atención a sus elementos móviles, y su mantenimiento adecuado es imprescindible.

la gestió forestal sostenible

- ▶ **Mantener las distancias de seguridad establecidas para cada máquina. En ningún caso acceder a zonas móviles o de corte con la máquina en marcha.**
- ▶ **Nunca eliminar los dispositivos de seguridad de los que van provistos las máquinas. En las máquinas autopropulsadas disponer de extintor.**

UTILISATION DES MACHINES

- ▶ **Les machines ainsi que les outils doivent être homologués, et leur utilisation limitée à celles pour lesquelles elle ont été conçues.**
- ▶ **Il est indispensable de réviser les machines préalablement à leur utilisation en prêtant une attention toute particulière aux éléments mobiles, et de les entretenir correctement.**
- ▶ **Respecter les distances de sécurité établies pour chaque machine. Il est interdit de se déplacer dans des zones mobiles ou de coupe avec la machine en marche.**
- ▶ **Ne pas éliminer les dispositifs de sécurité des machines. Équiper les machines automotrices d'un extincteur.**

Codi de bones pràctiques en

SOCORRISME

- ▶ S'ha d'impartir formació de primers auxilis per a casos d'accidents, concretament el tractament de ferides obertes i la reanimació.

Alguns consells útils són:

- ▶ No espereu a l'accident per vacunar-vos.
- ▶ No doneu mai de beure a un ferit greu.
- ▶ No aneu mai sol al lloc de treball, o estigueu en disposició de rebre auxili ràpidament. Cal que disposeu d'un mitjà de comunicació (telèfon, ràdio...).
- ▶ Des que arribeu al lloc de treball heu de tenir el vehicle preparat per sortir.
- ▶ Hi ha d'haver farmacioles a la zona de tala, de càrrega i a tots els vehicles de transport de treballadors.

SOCORRISMO

- ▶ Debe impartirse formación en primeros auxilios para caso de accidente, concretamente tratamiento de heridas abiertas y reanimación.

Algunos consejos útiles son:

- ▶ No esperar al accidente para vacunarse.
- ▶ No dar jamás de beber a un herido grave.
- ▶ No ir nunca solo al lugar de trabajo, o estar en disposición de recibir auxilio rápidamente.

la gestión forestal sostenible

Debe de disponerse de un medio de comunicación (teléfono, radio...).

- ▶ Tener, desde la llegada al lugar de trabajo, el vehículo dispuesto para partir.
- ▶ Debe haber botiquines de primeros auxilios en la zona de tala, de carga y en todos los vehículos de transporte de trabajadores.

SECOURISME

- ▶ Les employés doivent suivre une formation aux premiers secours afin de savoir comment réagir en cas d'accidents, à savoir, comment traiter une blessure ouverte ou effectuer une réanimation.

Voici quelques conseils utiles:

- ▶ Ne pas attendre l'accident pour se vacciner.
- ▶ Ne jamais donner à boire à un blessé grave.
- ▶ Ne jamais se rendre seul sur le lieu de travail ou faire en sorte de pouvoir recevoir des soins rapidement. Toujours disposer d'un moyen de communication (téléphone, radio, etc.)
- ▶ Disposer, dès l'arrivée sur le lieu de travail, d'un véhicule permettant de partir.
- ▶ Des trousse de premiers soins doivent être présentes dans la zone de coupe, dans la zone de charge et dans tous les véhicules de transport des employés.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ENSCAT

Apartat de correus 240

08130 Santa Perpètua de Mogoda

www.enscat.org

ALGUNES ADRECES D'INTERÈS

- ▶ Centre de la Propietat Forestal
www.mediambient.gencat.net/cpf
- ▶ Programa para el reconocimiento de Sistemas de Certificación Forestal (PEFC)
www.pefc.es

Aquest document forma part del procediment de certificació forestal PEFC de gestió forestal sostenible.

EDITA

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatatge
Centre de la Propietat Forestal

